

Del que diu i creu el poble

CREENCES SOBRE LES SERPS

Per Joan Amades

En totes les cultures la serp és mirada amb profund respecte i al seu voltant el poble ha engegat al vol la seva fecunda fantasia. Hom creu que hi ha galls que ponen. La casa on tenen un gall que pongui, és averany de gran dissort. Per conjurar aquesta, deuen tirar-se els ous al foc; però en lloc de sortir-ne un gall, en surt una serp. Si el gall era negre, la serp sortida del seu ou és terriblement verinosa. Veure una serp, és averany de traïció i tan sols anomenar-ne el seu nom porta forta dissort. No se les pot mirar fit a fit perquè amb la vista encisen i fins poden matar. Hi ha serps que mengen ocells. Elles des de terra se'ls miren fit a fit i els encisen de tal manera, que els ocellets van acostant-se a elles fins a posar-se'ls-hi dintre de la boca sense adonar-se'n i al moment la serp els devora.

La serp es xucla la sang de l'home; se'l mira fit a fit i el fa adormir i un cop adormit amb un son dolcíssim, ella li va per sota i se li xucla la sang. El llangardaix, però, és enemic de la serp i amic de l'home i de seguida que s'adona que una serp ha adormit un home i li va per xuclar la sang, es tira damunt d'aquell i amb la cua li fujeteja la cara per a despertar-lo i salvar-lo del perill que l'amenaça. Si un home mata una serp, els llangardaixos en tenen gran alegria i al moment tots s'avisen i es posen al costat del que l'ha morta en tot i per tot i aquest ja pot estar tranquil que mai cap serp el perjudicarà, car els llangardaixos vetllaran per ell. En canvi, si l'home mata un llangardaix, ja cal que es prepari, perquè tindrà de morir de la fúria d'aquests, car li declaren la guerra. Tots els llangardaixos s'avisen i no paren de perseguir-lo fins que l'han mort.

Per matar una serp, cal fer-ho amb un cop de canya verda, que les trenca pel mig al moment. Si se'ls pega amb bastó, només pot usar-se la fusta d'aveçllaner, car totes les altres fustes es parteixen pel mig per obra meravellosa de la serp, i els bocins de fusta resten enverinats fins al punt de poder matar al que li ha pegat.

De les serps catalanes la més terrible és la noia o escorçó. D'ella en diu el refrany:

Picada d'aranya,
la mortalla,
picada d'escorçó
no hi és a temps l'extrema unció.

Si es mata un escorçó i se'l fa a bocins, cal escampar ben bé aquests, car si es deixen a la vora uns dels altres es tornen a ajuntar i l'escorçó torna viu. En matar un escorçó a cops de bastó, cal evitar que aquest resti brut de sang o amb alguna engruna de carn de la fera, car podria restar enverinat i portant el bastó a la mà, enverinar-se el que el du i morir-se.